

7. Фреска [Електронний ресурс] // Художественная энциклопедия – Режим доступу до ресурсу:
https://dic.academic.ru/dic.nsf/enc_pictures/3476/%D0%A4%D1%80%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B0.

УДК 72.017.4

Острогляд О.В.,
старший викладач
Русин Я.,

студентка 1-го курсу

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

ВПЛИВ КОЛЬОРУ НА АРХІТЕКТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Розглянуто вплив кольору на архітектурне середовище міст світу.

Ключові слова: колір, архітектурне середовище, архітектура, поліхромія, архітектурний об'єкт, колористика.

Постановка проблеми. Колір – це властивість тіл викликати визначені зорові відчуття у відношенні із спеціальним спектральним складом та інтенсивністю відображеного або випроміненого випромінювання.

Виклад основного матеріалу. На сприйняття середовища впливають фізичні, психологічні, архітектурні, колористичні фактори. Знаючи фізичні та психологічні характеристики кольорів враховуючи етнокультурні та символічні аспекти, можна цілеспрямовано впливати на свідомість людини.

Наприклад: Для фарбування основної площі фасадів традиційно підбирають суміш світлих або середньонасичених тонів, а всі деталі, які виступають, фарбують сумішшю білого кольору; цоколь – таким же кольором, що й стіни, але більш насиченим. Подібне фарбування робить фасад виразнішим. Всі виступаючі архітектурні деталі чітко виглядають на кольоровому фоні фасаду, прикрашаючи його. Якщо фасад пофарбувати в один колір, він втратить свою привабливість.

У приміщеннях, оформлених у холодні зеленкувато-сині кольори, звуки здаються більш гучними, ніж у приміщеннях з теплими яскраво-червоними кольорами.

При оформленні інтер'єру це слід враховувати і на одноманітному фоні стін робити кольорові вставки у вигляді окремо розміщених оздоб або оформлювати стіни в різні кольори, а у

виробничих приміщеннях фарбувати обладнання в інші кольори. Тоді при переведенні погляду з одного предмета на інший відчуття одноманітності зникає і зорова втома змінюється. Щоб зменшити відчуття одноманітності у житловому приміщенні, стіни якого пофарбовані в один колір, у ньому розташовують меблі, колір оббивки яких відрізняється від кольору стін, або меблі із різнокольоровою оббивкою.

Колір візуально збільшує або зменшує розміри. Приміщення із стінами світлого ненасиченого кольору, наприклад білого, здається більш просторим, ніж таке саме приміщення із стінами темного насиченого кольору. Традиційна рекомендація, яка випливає з цього – малогабаритні приміщення (кухні, ванни тощо) не слід облицьовувати плитками чорного, темно-синього або темно-зеленого кольору.

Рис. 1. Банк Sugamo Shinkin у Токіо. Emmanuelle Moureaux

Колір – ключовий фактор у формуванні образу архітектурного об'єкту. Ніхто не применшує значення роботи з формою і простором, і нерозумно було б сперечатися з тим, що перефарбувати стіну істотно

простіше, ніж її пересунути. Однак не можна недооцінювати роль кольору в формуванні нашого сприйняття, нашого відчуття архітектури – а саме це відчуття, згідно з більшістю базових теорій, і є результат роботи архітектора.

Крім того, колір – найпростіший спосіб виділити будівництво із загальної маси, зробити його до певної міри видатним, не вдаючись до унікальних об'ємно-просторовим і конструкторським ходам.

Рис. 2. Музей Biomuseo у Панамі. Френк Гері

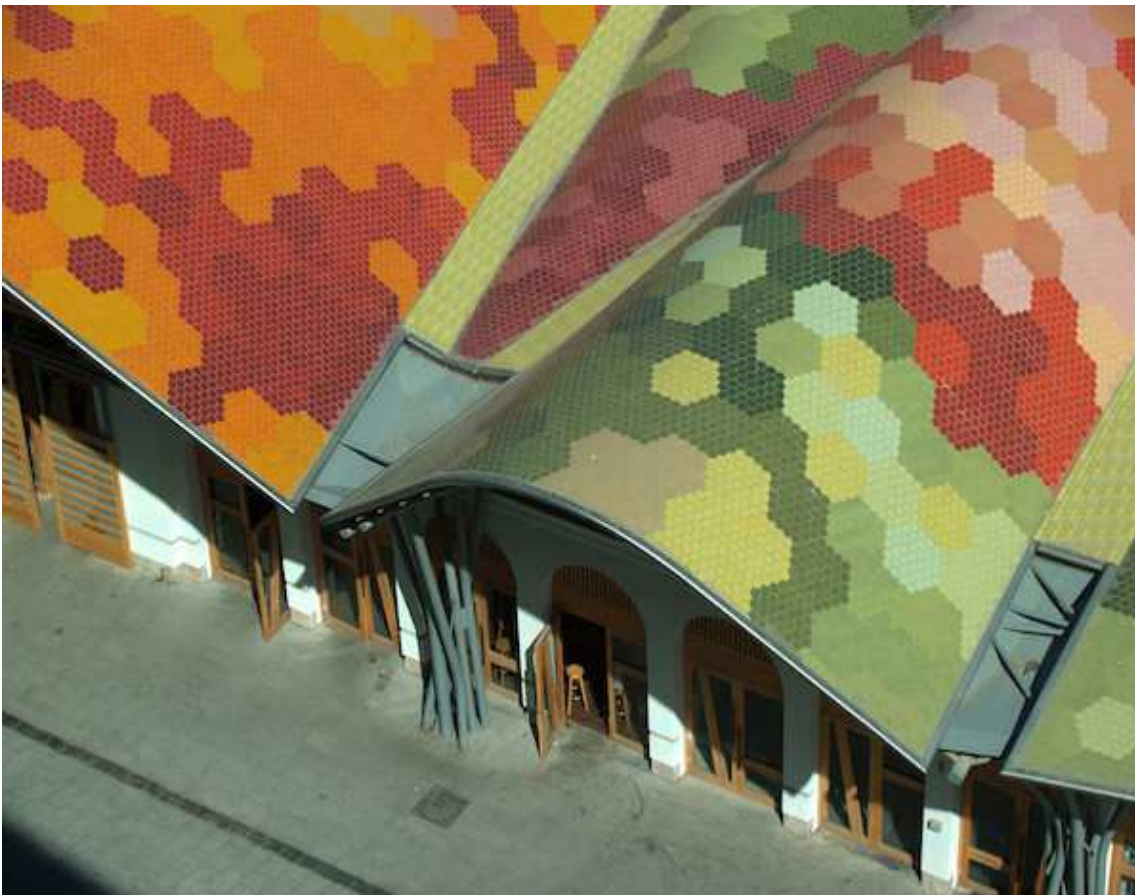

Рис. 3. Критий ринок Санта-Катарину в Барселоні. Enric Miralles & Benedetta Tagliabue EMBT

На території дитячого садка гама кольорів повинна сприяти зацікавленню дітей, створенню комфортних психологічних та естетичних умов. На території *житлового комплексу, житлової групи або кварталу* основна функція – це постійне мешкання людей різного віку і відпочинок після трудового дня. Вибір колірної гами має сприяти утворенню комфортного житлового середовища. На вулицях, як і на громадських площах, колір має велике значення не тільки у вирішенні фасадів будівель, але і в рекламному обладнанні, вітринах магазинів, візуальних комунікаціях, малих архітектурних формах.

Рис. 4. Офісний центр Pixel у Мельбурні. Дірк Циммерман і Ділан Брейді

При побудові колористичного архітектурного середовища необхідно враховувати, що дія кольору може посилювати відчуття ваги. Умовно кольори можуть бути *легкі і важкі*. В кольоровому колі найбільш важким вважається фіолетовий, а найбільш легким – лимонно-жовтий.

У відкритому архітектурному середовищі важливим є *сигнальне та попереджувальне* сприйняття кольорів. Яскраве сполучення кольорів має властивість привертати увагу людини. Такими кольорами вважаються червоний, помаранчевий, жовтий. Зелений відповідає поняттю безпеки. Полярні ахроматичні сполучення кольорів (чорний або темно-сірий – білий, чорний або темно-сірий – жовтий) також мають попереджувальні властивості, що активно використовується при створенні сигнальних позначок на асфальтованих покриттях.

Рис. 5. Відділення реанімації, травматології та інфекційних хвороб у Мальме.
С.Ф. Moeller

Рис. 6. Інститут дизайну і технологій SUTD. UNStudio і DP Architects

Світлі та холодні кольори розширюють і відкривають приміщення, а білий дає відчуття простору і світла. Світло-синій, зелені тони, бежевий і ванільний також візуально збільшують кімнату. Теплі кольори, наприклад, помаранчевий або жовтий, мають протилежну дію. Темні, теплі кольори, наприклад, бордо або коричневий, підсилюють ефект: вони обмежують простір, створюють відчуття наближеності та роблять приміщення візуально меншим, але при цьому затишнішим.

Більш темна підлога створює відчуття стабільної основи, він надає приміщенню стійкості. Світла підлога робить приміщення повітряним і привітним.

Якщо відтінок стелі світліший, ніж стін, то простір здається вищим та більш відкритим. І навпаки, якщо стелі темніше стін, приміщення візуально втрачає у висоті, але при цьому здається ширшим.

Кольорові стіни здаються ближче, і це візуально вкорочує приміщення.

Якщо вивести більш насичені кольори на передній план, а тони з домішками сірого залишити на задньому, то це додасть приміщенню глибину. Світліші тони виступають вперед, темніші — відступають. Це пояснюється тим, що світліші поверхні відбивають більше світла, тому і видно їх краще.

Акцентні стіни зонують простір і привертають погляд. Теплі та насичені відтінки акцентних стін вкорочують приміщення; світлі та прохолодні акцентні стіни розширюють його.

Колір будівель впливає на рівень середніх освітленостей вулиць, тим більше, чим більше поверховість забудови і менше ширина вулиць, що позначається на емоційно-образній характеристиці забудови. Вулиці, утворені сірими фасадами будівель, при недостатньо високому рівні освітленості виглядають похмурими, тьмяним, а утворені жовто-білими фасадами — «сонячними» навіть у похмурі дні.

Однотонність приміщень призводить до одноманітності, переважання різних інтенсивних кольорів може створити зайву контрастність колірної обробки і строкатість, особливо, коли різні кольори спостерігаються в одному приміщенні.

Для оздоблення приміщень, в яких виконується робота високої точності, доцільні малонасичені кольори холодних або теплих тонів в залежності від особливостей спектрального складу їх освітлення.